

ROMÂNIA
CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU
PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI
Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 1530/07.06.2023

Aprob,
Președinte

Dr. Emanuel-Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

**privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul de Abilitare și Recuperare pentru
Persoane Adulte cu Dizabilități, oraș Reghin, județul Mureș**

Sumar:

Prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate efectuată la Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități, oraș Reghin, județul Mureș, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 8/2016, privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei.
- II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate.
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul președintelui Consiliului de monitorizare nr. 118/11.05.2023 a fost dispusă efectuarea unei vizite de monitorizare, în perioada 17.05.2023 – 19.05.2023, la **Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități, oraș Reghin, județul Mureș, denumit în continuare „Centru”**.

Din echipa de vizită au făcut parte **Clara Mica** – inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, **Mocanu Marius** – expert independent și **Daju Vasile** – expert independent, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate

1. Descrierea serviciului social

Centrul funcționează în subordinea furnizorului de servicii sociale Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș, cu personalitate juridică.

Centrul este un serviciu social de tip rezidențial cu cazare care ar trebui să furnizeze un ansamblu de activități sociale, activități de asistență medicală, de îngrijire, de abilitare și reabilitare. Conform regulamentului de organizare și funcționare al centrului, disponibil la sediul acestuia, scopul centrului este acela de a oferi astfel de servicii sociale conform nevoilor beneficiarilor, în special în vederea asigurării depășirii situațiilor de risc și dificultate, prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială și promovarea incluziunii sociale și creșterea calității vieții. În plus, conform documentației centrului, acesta ar trebui să asigure persoanelor adulte cu dizabilități găzduire de tip familial în sistem protejat, precum și suport pentru asigurarea unei vieți autonome și active.

Centrul are o capacitate de 48 de locuri. La data efectuării vizitei, în centru, se aflau un număr de 47 de beneficiari.

Centrul deține licență de funcționare valabilă, autorizație de securitate la incendiu autorizația sanitară de funcționare, documente din cadrul Direcției Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Mureș prin care certifică înregistrarea sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor.

Echipa de monitorizare a identificat în centru proceduri de lucru și registre precizate de standardele minime de calitate pentru serviciile rezidențiale pentru adulți cu dizabilități (Legea 8/2019, Anexa 1).

Furnizarea de servicii sociale în regim rezidențial în cadrul centrului este asigurată de cei 57 de salariați, conform Organigramei și Statului de funcții DGASPC Mureș, respectiv:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Director centru	1	0
Medic	1	1
Asistenți medicali	6	3
Infirmieri	15	1
Kinetoterapeut	1	1
Logoped	1	1
Psiholog	0,5	0,5

Asistent social	1	1
Inspector de specialitate	1	1
Auditor	0,5	0,5
Instructor ergoterapeut	3	1
Animator	0,5	0,5
Instructor educație	6	1
Personal administrative	19	2
TOTAL	57	15

2. Beneficiari

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în centru sunt persoane adulte cu vârsta peste 18 ani, care prezintă o dizabilitate atestată prin certificat emis de Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Mureș.

Majoritatea beneficiarilor sunt diagnosticați cu retard mental cu tulburări de comportament, unii dintre ei având dizabilități intelectuale severe și nevoi ridicate de sprijin pentru a înțelege și a comunica.

Toți beneficiarii sunt persoane adulte cu dizabilități psihice și mintale, încadrați în grad de handicap, cu nevoi diferite de sprijin, cu domiciliul/reședința în județul Mureș, după cum urmează:

TOTAL BENEFICIARI = 47

FETE = 19

BĂIEȚI = 28

Vârsta	Nr. Beneficiari
20 – 29 ani	4
30 – 39 ani	39
40 – 49 ani	3
50 – 59 ani	1
Total	47

Grad handicap	Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu	Ușor
Nr. Beneficiari	0	27	19	1	0

Tip handicap	Mental	Psihic	Vizual	Asociat	Somatic
Nr. Beneficiari	32	5	0	10	0

Echipa de monitorizare a stat de vorbă cu o parte din beneficiarii care nu au indicat probleme legate de relaționarea cu personalul centrului, atitudinea acestora, cantitatea și calitatea alimentației. Echipa de monitorizare a observat din comportamentul rezidenților o apropiere dintre aceștia și angajați.

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Centrul se află situat la marginea orașului Reghin, la 3 km de centru, în cartierul Apalina. Accesul în oraș se face fie prin intermediul transportului în comun (la 200 m de centru există stație de autobuz), fie cu mașina instituției asigurată de personalul DGASPC Mureș. Centrul se află și în proximitatea altor resurse din comunitate, cum ar fi biserica, școala, poliția.

Centrul dispune de autoturism propriu, accesibilizat, cu care beneficiarii merg către centre medicale pentru a-și rezolva problemele de sănătate, însoțiți de personalul centrului.

La intrarea principală în centru există rampă de acces, iar în spațiile interioare nu există praguri care să îngreuneze deplasarea beneficiarilor. În centru nu sunt beneficiari care utilizează fotoliul rulant.

Accesibilizarea către spațiile exterioare este asigurată parțial, nefiind rampe de acces la toate intrările/ieșirile centrului.

Doar holul principal de la parterul centrului unde sunt cazați beneficiarii are suport tip mână curentă.

Centrul nu dispune de lift funcțional, iar accesul la etaj se face pe scările interioare, care dispun de suport tip „mână curentă”..

Grupurile sanitare nu sunt prevăzute cu sisteme pentru persoanele cu dizabilități – bară de susținere, doar dușurile fiind dotate cu un mâner de susținere.

Beneficiarii sunt în general informați privind aspectele vieții zilnice din centru. De exemplu, aceștia au la dispoziție informații despre meniul zilnic și programul săptămânal de activități, care sunt afișate în spațiile centrului. În plus, beneficiarii pot consulta Carta Beneficiarului care este afișată într-un loc vizibil și accesibil acestora, însă aceste materiale nu sunt în formate accesibile (de exemplu, ușor de înțeles/citit sau audio-video) .

Din documentele puse la dispoziția echipei de monitorizare și din discuțiile cu beneficiarii, s-a constatat că aceștia sunt informați într-o manieră accesibilă cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au și la modalitatea de exercitare a acestora. Informările sunt periodice și sunt realizate atât de educatori și psiholog, cât și de asistenții sociali din cadrul centrului.

Dreptul la comunicare nu este restricționat de angajații centrului. Rezidenții au acces la televizoare în camerele de zi și în unele dormitoare, iar o parte dintre ei au și telefoane conectate la internet. La nivelul centrului există conexiune la internet. Pe întreaga perioadă a vizitei, echipa de monitorizare a observat o atitudine deschisă a beneficiarilor față de personalul centrului, atmosfera fiind una caldă, prietenoasă, de familie. Totodată, din discuțiile purtate de echipa de vizitare cu beneficiarii, dar și din interacțiunile acestora din urmă cu directorul centrului s-a putut observa faptul că beneficiarii își pot exprima în mod liber și neîngrădit opiniile.

b). Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

Din analiza documentelor și a dosarelor s-a constatat că 1 beneficiar este pus sub interdicție având tutorele desemnat din familie. La data vizitei nu era demarată procedura de reexaminarea

a măsurii de punere sub interdicție, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. 6 din Legea nr. 140/2022.

Deși art. 12 prevede asigurarea exercitării capacității juridice inclusiv prin asigurarea sprijinului în luarea deciziei, personalul nu a beneficiat de formare și/sau perfecționare cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD), comunicarea și interacțiunea cu persoanele cu dizabilități din perspectiva drepturilor omului sau furnizarea sprijinului în luarea deciziei și implementarea în activitatea de zi de zi din centru. Cu toate acestea, centrul are o procedură privind furnizarea sprijinului în luarea deciziei, pe care angajații spun că o aplică.

În privința accesului la justiție, echipa de monitorizare nu a identificat în centru situații care să fie necesară asistența juridică. La nivelul centrului există un jurist care poate consilia și/sau sprijini beneficiarii pentru probleme juridice, juristul fiind din cadrul DGASPC Mureș.

c). Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Intrările și ieșirile din centru sunt reglementate conform regulilor de organizare interioară. Din documentele puse la dispoziția echipei de vizitare și din relatările beneficiarilor cu care echipa de vizitare a purtat discuții s-a constatat faptul că, o parte din beneficiari se pot deplasa în afara centrului, deoarece starea de sănătate în care se află le permite acest lucru. Ieșirea din centru se face pe baza biletului de învoire aprobat de directorul centrului, conform unei proceduri privind ieșirea în comunitate. Paza este asigurată prin contract cu o firmă specializată. *La momentul vizitei centrul nu era dotat cu un sistem de monitorizare video, nici la interior (în spațiile comune), nici la exterior.*

La nivelul centrului, sunt luate unele măsuri pentru prevenirea situațiilor de violență și abuz. De exemplu, există o procedură privind semnalarea și prevenirea exploatării, abuzului și violențelor pe care echipa de monitorizare a putut să o consulte, precum și un registru (în care nu era consemnat nicio sesizare) pentru consemnarea unor astfel de situații (sesizarea este adusă la cunoștința autorităților abilitate să ia măsuri în interesul victimei, urmând să asigure accesul la servicii specializate).

Conform registrului privind perfecționarea continuă a angajaților consultat de echipa de monitorizare, cât și din discuțiile cu angajații, personalul din centru a fost instruit atât cu privire la prevenirea și combaterea oricărui abuz în relația cu beneficiarii, cât și despre modalitățile de sesizare a diverselor forme de abuz la care ar putea fi supuși beneficiarii în familie sau în comunitate.

La nivelul centrului nu se practică contenționarea, Conform spuselor angajaților, gestionarea modificărilor de comportament ale beneficiarilor cu dizabilități psihice sunt realizate, în principal, de către asistentul medical care în funcție de evoluția situației, administrează tratament medicamentos prescris de medicul specialist, iar în ultimă urgență se apelează la numărul de urgență 112.

Beneficiarii nu au semnalat situații de abuz, agresiuni fizice sau verbale din partea angajaților. Plângerile și sesizările se depun în cutia de sesizări, care este deschisă săptămânal

de către directorul centrului în prezența a doi beneficiari, pentru înregistrarea acestora și analizare dacă este cazul.

În curtea centrului nu există elemente de natură să pună în pericol integritatea fizică a beneficiarilor.

d). Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

La momentul vizitei de monitorizare, actele de identitate ale beneficiarilor sunt valabile.

Din discuțiile cu personalul centrului și documentele studiate, activitățile la care participă beneficiarii se desfășoară în centru conform evaluării și planificării realizate de echipa multidisciplinară. La nivelul centrului, pentru fiecare beneficiar se întocmește Fișa beneficiarului, fișă ce cuprinde un ansamblu de activități realizate pentru a răspunde nevoilor individuale specifice ale beneficiarilor în vederea menținerii/dezvoltării potențialului personal al acestora.

Atât din discuțiile purtate cu personalul centrului, cât și din observațiile interacțiunii dintre personal și rezidenți, echipa a constatat că personalul este implicat în activitățile desfășurate. Beneficiarii sunt consiliați săptămânal, sau ori de câte ori este nevoie, de un psiholog. Conform angajaților, evaluările psihologice ale beneficiarilor se fac periodic pentru a cunoaște în permanență starea cognitivă și emoțională a acestora, în vederea luării de măsuri potrivite.

În incinta centrului este un spațiu exterior generos pentru petrecerea timpului liber, însă neamenajat și nedotat corespunzător. La data vizitei în curtea exterioară erau amplasate 2 foișoare din materiale textile pe structura metalică. Din discuțiile cu personalul, pe timpul verii se instalează și o piscină exterioară.

Pe perioada vizitei, toți cei 47 de beneficiari au participat la diverse activități de recuperare, cum ar fi: activități de recunoaștere a unor elemente simple de mediu, exerciții de exprimare a nevoilor de hrană și îmbrăcăminte într-o manieră adecvată, dezvoltare a limbajului, de numărare, de recunoaștere a obiectelor de uz zilnic. Aceste activități au fost realizată cu ajutorul și sub supravegherea personalului de specialitate al centrului. Conform spuselor personalului, astfel de activități se desfășoară zilnic.

Activitățile beneficiarilor se desfășoară preponderent în spațiile comune, în sala de kinetoterapie, în cele 4 săli de terapie ocupațională.

Sunt sărbătorite atât zilele de naștere ale beneficiarilor, cât și sărbătorile religioase mari din timpul anului. Beneficiarii au acces la TV, internet, iar o parte dintre ei sunt încurajați să desfășoare diverse activități gospodărești (curățenie, ajutor în bucătărie, amenajare zonă exterioară etc.). Rezidenții nu participă la alte activități în comunitate, în grup sau pe cont propriu, în afara celor 4 rezidenți care sunt duși la locurile de muncă cu mașina centrului.

e). Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, la nivelul centrului este întocmită procedura prevăzută de legislație în vederea asigurării confidențialității datelor cu caracter personal, datelor medicale și de reabilitare. În dosarele beneficiarilor au fost identificate acorduri privind folosirea datelor cu caracter personal.

Centrul asigură, acolo unde este posibil, menținerea legăturii și contactul permanent cu familia restrânsă sau extinsă, crearea și menținerea relațiilor personale ale beneficiarilor cu părinții, rudele, ori alte persoane față de care aceștia au dezvoltat legături de atașament. În dosarele sociale există documente care atestă menținerea legăturii cu familia sau alte persoane apropiate.

Din discuțiile avute cu personalul din centru reiese faptul că nu a fost necesară /solicitată o cameră intimă, însă, în situația în care ar exista cupluri, aceștia ar putea locui împreună în aceeași cameră.

f). Educație (art. 24 CDPD)

O parte din beneficiari au urmat cursuri școlare (Școala incluzivă SAM nr. 13).

În prezent, niciunul dintre beneficiari nu urmează un program educațional, personalul invocând încadrarea în grad de handicap.

g). Sănătate (art. 25 din CDPD)

Centrul are infrastructură și personal pentru acordarea asistenței primare.

Aceasta este asigurată de către medic, asistentele medicale, precum și de infirmiere, angajate pe perioadă nedeterminată. Organigrama centrului cuprinde funcția de medic, dar la momentul vizitei aceasta era vacantă. Toți beneficiarii sunt înscriși la un medic de familie din Reghin.

În cadrul centrului există un cabinet medical, dotat cu aparatură minimă de urgență și există și un stoc de medicamente necesar tratamentelor beneficiarilor. Neurolepticele și medicamentele din aparatul de urgență sunt păstrate separat, într-un dulap închis cu lacăt, împreună cu schemele de administrare.

Tratamentele sunt administrate beneficiarilor de către asistentul medical, în baza rețetelor eliberate de medicul de specialitate. Tratamentul neuro-psihiatric este evidențiat în fișele individuale de tratament ale beneficiarilor. Evaluări psihiatrice ale beneficiarilor sunt efectuate la 6 luni.

Problemele stomatologice sunt rezolvate contra cost la un cabinet stomatologic privat din Reghin, cu care centrul a încheiat un contract de colaborare.

Pentru evaluarea gradului de asigurare a asistenței medicale în centru, echipa de monitorizare a consultat următoarele:

- Registrul de consultații și tratamente, în care erau consemnate consultațiile efectuate de la începutul anului 2022 și până la data efectuării vizitei și care include și datele

personale ale beneficiarilor, diagnosticele medicale, numele medicamentelor recomandate, precum și informații despre persoana care a recomandat respectivul tratament și modul efectiv de realizare/administrare a acestuia. Rapoartele de tură al asistentelor medicale, în care era consemnată activitatea desfășurată pe parcursul unei zile: administrarea tratamentelor, supravegherea medicală în cazurile beneficiarilor cu probleme de sănătate, monitorizarea beneficiarilor. Fișele de observație a stării de sănătate a beneficiarului în care se menționau serviciile/intervențiile/tratamentele efectuate. În registru/fișa de observație se consemna numele beneficiarului și vârsta, data efectuării consultației/tratamentului/intervenției de specialitate, medicamentele utilizate (denumire, cantitate), materialele sanitare folosite, semnătura personalului de specialitate și semnătura beneficiarului.

Situația deceselor:

Centru deține o procedură pentru asistența în stare terminală și deces. În intervalul 2021 - 2023 au fost înregistrat 1 deces al unei persoane care a decedat în spital.

Dosarele sunt raportate Consiliului de Monitorizare conform procedurii din dispozițiile legale în vigoare.

h). Munca și încadrarea în muncă (art.27 din CDPD)

La data vizitei 4 beneficiari lucrau cu normă parțială de muncă, aceștia având încheiate contracte de muncă. Potrivit spuselor angajaților, a nivelului centrului au fost luate măsuri de promovare a dreptului la muncă prin, informări pe această temă realizate de directorul centrului cu angajați ai Fundației Diaconia. Fundația întreprinde și demersuri pentru 5 beneficiari pentru a le găsi un loc de muncă (de exemplu, merg împreună la diverse locuri de muncă și le prezintă activitățile).

i). Standardele de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Centrul este format din 3 corpuri de clădire care comunică între ele:

- corpul central cu 3 nivele în care se regăsesc dormitoarele rezidenților, sălile de terapie ocupațională, cabinetul medical și spălătoria;
- 1 corp unde este amplasată centrala termică și unde se regăsesc spații comune și sala de mese. Corpul se desfășoară pe un singur nivel și este lipit de corpul central;
- un corp cu 2 nivele în care se află bucătăria, magaziile de alimente și sediul administrativ.

În corpul central unde sunt cazați beneficiarii sunt amplasate:

- 14 dormitoare prevăzute 3 paturi; 1 dormitor cu 4 paturi, 1 dormitor cu 1 pat.
- câte un grup sanitar la fiecare 2 dormitoare, accesul către grupul sanitar făcându-se din holul dintre cele două dormitoare.
- săli de terapie ocupațională la etajele 1 și 2, sala de kinetoterapie la etajul 2, cabinet medical și spălătorie la parter.

Personalul angajat al centrului dispune și folosește baia proprie, aflată la fiecare din etajele centrului.

În dormitoare, fiecare beneficiar dispune de pat propriu. Suprafața alocată fiecărui beneficiar în dormitor respectă standardele în vigoare (6 mp pentru fiecare beneficiar și 8 mp pentru utilizatorii de fotoliu rulant). Beneficiarii centrului au dulapuri proprii în care păstrează haine și încălțăminte adecvată genului și sezonului, cât și obiecte de igienă personală. Angajații centrului au comunicat echipei de vizitare că, pentru o parte din beneficiarii centrului, personalul păstrează obiectele de igienă personală ale acestora în dulapurile lor, , invocând nevoile ridicate de sprijin ale rezidenților pentru efectuarea igienei zilnice..

Este asigurată o igienă satisfăcătoare atât în spațiile comune cât și în dormitoare, băi/toaile.

În unele dormitoare, mobilierul dormitoarelor (pat, dulap, noptiere) precum și unele saltele prezintă urme de uzură (doar în unele dormitoare). În timpul vizitei, directorul centrului a achiziționat și instalat 10 somiere la paturile unde somierele erau rupte și/sau improvizate.

Echipa de vizitare nu a identificat aspecte problematice privind asigurarea apei potabile, încălzirii și iluminării în spațiul din centru. Centrul dispune de centrală termică pe gaz, care funcționează cu apă caldă grupurilor sanitare și facilităților pentru prepararea hranei și încălzire pe timpul sezonului rece.

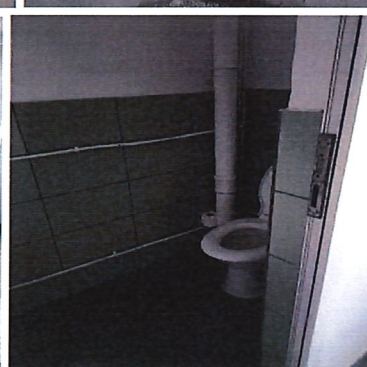
Hrana din centru este preparată în bucătăria proprie aflată la parterul corpului administrativ. Există probe alimentare din meniul servit, etichetate cu data recoltării. Acestea sunt păstrate într-un frigider separat de celelalte alimente.

Meniul se stabilește de către director, asistent medical, administrator, magazioner și reprezentant al beneficiarilor. Potrivit spuselor personalului, se ține cont de necesarul caloric. Meniul este afișat la loc vizibil, iar masa se servește în sala de mese de la parterul centrului, în două serii.

Igiena bucătăriei este bună. Bucătăria este dotată corespunzător. Magaziile de alimente sunt prevăzute cu rafturi, iar alimentele sunt așezate pe sortimente și etichetate cu termenul de valabilitate. Nu au fost identificate alimente cu termenul de valabilitate depășit. Există magazii

separate pentru legume și fructe, carne, ouă, lactate.

Centrul are o spălătorie foarte spațioasă aflată la parter, cele 4 mașina de spălat rufe și 1 uscător de rufe fiind amplasate în camere speciale, fapt ce asigură respectarea circuitului de sortare și spălare a îmbrăcăminte și a lenjeriilor. Cu toate acestea, dintre cele 4 mașini de spălat aflate în spălătorie, doar două erau funcționale.

6 din cei 47 de beneficiari beneficiază de penie de invaliditate pe care o parte o primesc direct de la factorul poștal, iar o parte dintre aceștia primesc pensia în cont pe card, administrându-și singuri veniturile.

j). Participarea la viața politică și publică (art. 29 CDPD)

Din discuțiile avute în centru, rezultă că beneficiarii au fost informați cu privire la dreptul la vot și exercitarea acestui drept. În apropierea centrului se află o școală unde este organizată secția de vot. La ultimele alegeri generale 10 beneficiari au dorit să voteze.

Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei efectuată la **Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități, oraș Reghin, județul Mureș**, echipa de vizitare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități:

1. ***Accesibilitate, Mobilitatea personală, Libertatea de expresie și opinie și Accesul la informație (art. 9, 20, 21 CDPD)***
 - Accesibilizarea totală a centrului cu suport de tip "mână curentă".
 - Montarea unui lift/platforma ridicatoare;
2. ***Recunoașterea egală în fața legii și Accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)***
 - Facilitarea accesului la cursuri de formare continuă a personalului cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD), *comunicarea și interacțiunea cu persoanele cu dizabilități din perspectiva drepturilor omului*, precum și sprijinul în luarea deciziei și implementarea în activitatea de zi cu zi din centru.
 - Sprijinirea demersurilor în vederea reexaminării măsurii de punere sub interdicție
3. ***Dreptul la viață, Libertatea și siguranța persoanei, Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsa sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatarei, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 10, 14, 15, 16, 17 CDPD)***
 - Instalare de sistem de monitorizare video atât la interior cât și la exterior.

- Găsirea unei soluții de protejare împotriva căderii în gol la scările dintre etajele centrului.
4. *Libertatea de mișcare și cetățenia, Viața independentă și integrare în comunitate, Abilitare și reabilitare, Participarea la viața culturală, activității recreative, timp liber și sport (art. 18, 19, 26, 30 CDPD)*
- Amenajarea spațiului exterior în vederea diversificării activităților sociale, culturale și sportive a beneficiarilor (sere de flori, grădină de legume în aer liber, foisoare, mobilier de exterior, teren de sport cu dotări adecvate).
 - Furnizarea de informații actualizate rezidenților despre activități din comunitate și sprijinirea acestora să participe la acestea, individual sau în grup.
 - Evaluarea rezidenților pentru identificarea celor mai potrivite soluții care să asigure o viață independentă și includere în comunitate
5. *Dreptul la viață personală, Respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 CDPD)*
- Asigurarea accesului la informații despre sănătatea sexuală și reproductivă (materiale și informări) în limbaj adaptat.
6. *Sănătatea (art.25 CDPD)*
- Solicitare către DGASPC pentru ocuparea postului pentru funcția de medic, aflată în organigramă;
 - Elaborarea unei proceduri privind asigurarea consimțământului informat privind administrarea oricărui tratament (inclusiv contracepție)
7. *Standarde de viață și de protecție socială adecvate(art. 28 CDPD)*
- Reparații și igienizări în spațiilor care necesită acest lucru;
 - Înlocuirea saltelelor uzate și a mobilierului uzat.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișează pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de monitorizare, cu excepția datelor personale. –

Prezentul raport are incluse planșe foto din care rezultă cele consemnate în acesta.

Inspector de monitorizare – Mica Cla

Expert independent – Mocanu Marius

Expert independent – Daju Vasile